

Kirje

17.11.2022

VN/11137/2021

VN/11137/2021-OKM-22

Jakelussa mainittu

Opetus- ja kulttuuriministeriön lausunto

Sosiaali- ja terveysministeriö on pyytänyt opetus- ja kulttuuriministeriöltä lausuntoa asiakohdassa mainitusta asetusluonnoksesta.

Pyydettyinä lausuntonaan opetus- ja kulttuuriministeriö toteaa seuraavaa.

Asetuksen 7§:ssä ehdotetaan laajan terveystarkastuksen sisältöä seuraavasti:

Laajaan terveystarkastukseen sisällytetään huoltajan kirjallisella suostumuksella varhaiskasvatuksen tai esiopetuksen henkilökunnan tai koulun opettajan arvio lapsen tai oppilaan oppimisesta, kehityksestä ja hyvinvoinnista varhaiskasvatuksessa, esiopetuksessa tai koulussa. Arviossa on oltava tiedot, jotka ovat tarpeellisia terveyden- ja sairaanhoidon tai tuen tarpeen arvioimiseksi sekä niiden järjestämiseksi ja toteuttamiseksi.

Opetus- ja kulttuuriministeriö muistuttaa peruskoulun 5. ja 8. vuosiluokalla liikunnan oppitunneilla tehtävien Move!-toimintakykymittaustulosten käsittelyn kuuluvan terveydenhoitajan kanssa käytäviin keskusteluihin ja pyytää laajaan terveystarkastukseen huomioitavaksi tämän. Ehdotamme asetuksen 7 § 3 momentti kohtaan lisättävän ”toimintakyvyn” seuraavasti:

Laajaan terveystarkastukseen sisällytetään huoltajan kirjallisella suostumuksella varhaiskasvatuksen tai esiopetuksen henkilökunnan tai koulun opettajan arvio lapsen tai oppilaan oppimisesta, kehityksestä, toimintakyvystä ja hyvinvoinnista varhaiskasvatuksessa, esiopetuksessa tai koulussa. Arviossa on oltava tiedot, jotka ovat tarpeellisia terveyden- ja sairaanhoidon tai tuen tarpeen arvioimiseksi sekä niiden järjestämiseksi ja toteuttamiseksi.

Perusteluna opetus- ja kulttuuriministeriö toteaa muun muassa seuraavaa:

- Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen laajoja terveystarkastuksia kuvaavissa materiaaleissa sekä kouluterveydenhuollon arjessa käytetään yleisesti toimintakyky-käsitettä. Toimintakyvyn tarkastus ja edistäminen ovat osa laajoja terveystarkastuksia. Toimintakyky-termiä käytetään myös perusopetuksen opetussuunnitelman perusteissa sekä lukion opetussuunnitelman perusteissa.

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Opetus- ja kulttuuriministeriö

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Puhelin
Telefon
Telephone

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

PL 29
00023 Valtioneuvosto

Meritullinkatu 10
Helsinki

0295 16001
+358 295 16001

09 135 9335
+358 9 135 9335

kirjaamo.okm@gov.fi

- Tiedot oppilaan fyysisestä toimintakyvystä ovat valtakunnallisen fyysisen toimintakyvyn seurantajärjestelmä Move!-n myötä nousseet keskeiseksi informaatioksi, joka opettajalta siirtyy kouluterveydenhuoltoon (huoltajan suostumuksella). Toimintakyvyn edistäminen on myös Move!-järjestelmän myötä noussut keskeiseksi moniammatillisista yhteistyötä edellyttäväksi toimeksi koulussa.

- Nykyisen asetuksen 7§ mainitaan, että "Laajaan terveystarkastukseen sisällytetään huoltajan kirjallisella suostumuksella varhaiskasvatuksen tai esiopetuksen henkilökunnan tai koulun opettajan arvio lapsen tai oppilaan oppimisesta, kehityksestä ja hyvinvoinnista varhaiskasvatuksessa, esiopetuksessa tai koulussa." Osalle opetuksen järjestäjistä ja kouluista on epäselvää, sisältyykö Move!-mittausten toimintakykytieto 7§:n 'hyvinvointi'-termiin.

- Toimintakyky-termin lisääminen asetukseen auttaisi vähentämään tulkinnallisuutta sekä olisi linjassa kouluissa sekä kouluterveydenhuollossa käytettävän terminologian kanssa.

- Asetuksen pykälästä 6 (Terveystarkastuksen sisältö), ei pyydetty tässä yhteydessä lausuntoa, mutta edellä mainituin perusteluin, myös siihen olisi tärkeää lisätä käsite "toimintakyky" seuraavasti: Terveystarkastuksessa on selvítettävä tarkastettavan ikävaiheen ja yksilöllisen tarpeen mukaan kasvua, kehitystä, *toimintakykyä* ja hyvinvointia haastattelulla, kliinisillä tutkimuksilla ja tarvittaessa muilla menetelmillä. Perheen hyvinvointia selvitetään haastattelulla. Tarkastettavien toivomukset ja mielipiteet on selvítettävä ja otettava huomioon kehitystason edellyttämällä tavalla.

Opetus- ja kulttuuriministeriö esittää seuraavan stilistisen huomion. Taustamuistiossa käytetään käsitettä avoimen korkeakoulun opiskelija. Olisi tarkempaa käyttää esimerkiksi käsitettä avoimeen korkeakouluopetukseen osallistuvasta opiskelija, koska avoin korkeakoulu ei ole itsenäinen organisaatio, vaan toimintamuoto. Avoimen ammattikorkeakouluopetuksen ja avoimen yliopisto-opetuksen järjestäminen osa ammattikorkeakoulujen ja yliopistojen tehtävää. Ammattikorkeakoululain (932/2014) 10 §:ssä säädetään avoimesta ammattikorkeakouluopetuksesta ja yliopistolain (558/2009) 7 §:ssä avoimesta yliopisto-opetuksesta.

Opetus- ja kulttuuriministeriö esittää asetusehdotuksen 9 §:n 1 momentin 5 kohtaan muutoksen (kursivoitu):

5) opiskelijalle, joka opiskelee 3 §:n 1 momentin 1-4 kohdassa tarkoitetussa oppilaitoksessa, ensimmäisenä opiskeluvuonna terveydenhoitajan tarkastus ja ensimmäisenä tai toisena opiskeluvuonna lääkärintarkastus, jollei lääkärintarkastusta ole tehty opiskelijaksi hyväksymisen yhteydessä; lääkärintarkastus tulee kuitenkin aina järjestää ensimmäisenä opiskeluvuonna opiskelijalle, joka ~~en saa erityisopetusta-~~ tai erityistä tukea- tai jonka terveydentilan ja opiskelukyvyn selvittäminen on tarpeellinen opiskelualan tai tulevan ammatin vuoksi;

Ehdotettu muutos vastaisi toisen asteen koulutusta koskevissa laeissa käytettyä terminologiaa. Ammatillisesta koulutuksesta annetussa laissa puhutaan erityisestä tuesta ja lukio-laissa erityisopetuksesta.

Kansliapäällikön sijainen, ylijohtaja

Riitta Kaivosoja

Neuvotteleva virkamies

Merja Niemi

Jakelu

STM Sosiaali- ja terveysministeriö